

Obsah

Prolog. Proč jakoby	4
Má, anebo nemá Brandýs lázně?	7
Jsou to hrady? Nejsou to hrady?	16
Orlík. Tajemné království magie.....	16
Hrad Brandýs nad Orlicí. Tam dělili kořist	17
Od Kostků po dnešní archeology	21
Jiskra z Brandýsa? A proč ne? A proč ne!	24
Pověst o brandýském pokladu	25
Kolik zámků stavěli předkové?	28
První zámek, vlastně poslední	28
Druhý zámek, žerotínský.....	30
Třetí zámek, největší, nad městem	31
Když už se schovat, tak do Brandýsa	32
Kde našli čeští bratři svoji zemi zaslíbenou	32
Bratr Řehoř učil skromnosti mnicha.....	34
Považovali Brandýs za hadí hnízdo	36
Matouš Konečný a Jan Cyril.....	37
Komenský a jeho brandýské otazníky.....	38
Proč potřeboval být sám	41
Klopoty? Jistě. Ale ty druhé?	44
Kam vlastně Brandýs patří geograficky?	46
Obyvatelé dávají Pernerovi výpověď?	50
Na lokomotivu volali vivat a střeleli z hmoždířů	53
Po radostech smutek – ve vile i v sokolovně	56
Vila nejen pro Ludmilu Horskou.....	58
Památky? Nejen kostely	61
Římskokatolický kostel, katolíci	61
Římskokatolická fara.....	63
Evangelický kostel, evangelíci.....	64
Kostel českých bratrů	67
Brandýs a jiné církve	67
Počítání hřbitovů	68
Stručně o kapličkách.....	69
Z radnice měl radost i Alois Jirásek	70
Síň Komenského	71
Podhradí nabízí i památkové perly	73

Mámení sošné – kdysi i nyní	77
Žerotínský pomník – příspěvek k dějinám hamižnosti.....	77
Komenského pomník – příspěvek k dějinám probouzení národa	82
Sloup se sochou Panny Marie – příspěvek k mariánskému kultu	84
Socha svatého Jana Nepomuckého – příspěvek k dějinám celebrity	85
Kříže – příspěvky k dějinám pokory	85
Pomník obětem fašismu – příspěvek k dějinám válek.....	86
Pomník obětí transportu smrti – příspěvek k dějinám nelidskosti.....	87
Den co den – příspěvek k dějinám věčných poutníků.....	88
Osvícení – příspěvek ke střetu světů	90
Ti před námi – příspěvek k dějinám následování i kariérismu	90
Babylonské dělo soudného dne – příspěvek k dějinám diktatur	91
Hmota díry – příspěvek k dějinám díroznalství.....	92
Rezavé květy – příspěvek k dějinám proměny odpadu v umění	92
Busta Františka Ondříčka – příspěvek ke slávě krále houslí	93
Busta TGM – příspěvek k dějinám profesorů na trůnu	94
Pamětní deska Karla staršího ze Žerotína – příspěvek k dějinám trpění desek	94
Pamětní deska Karlu Weisovi – příspěvek k dějinám konců desek	95
Pamětní deska Hanuši Wihanovi – příspěvek k dějinám profilů	95
Spolky – zasloužily se o stát. I město	96
Píseň česká libě zní z hrdel Žerotína.....	96
Divadelníci jsou dnes víceméně už jen vzpomínkou	113
„My jsme ti slávisťové od Orlice...“	115
Brandýs ve světě, dítě jedenadvacátého století	117
Zhmotnili slovo a vzniklo bludiště	117
Mámení Brandýského mámení	120
Karel Babíček, pragmatik s fantazií umělce	123
Poutníková stezka	124
Komenský a Brandýs – ale i naopak.....	125
Skřípek Komenského. Pro víno z Blatnicka?	127
Oslavy 1992. Pocta nepatetická.....	129
Poklady? Těch už tady bylo!	132
Povodeň. Dokonce ta největší ze všech	134
Mosty přes tiché i rozbouřené vody	137
Pověst o Čertově lávce	138
Továrníci od Gottwalda po Američany	140
Fabrikant Jaroslav Vacek se stal obětí podlosti	143
Řadov, nebo Tahiti? Havlové nepostavili jen Lucernu a Barrandov	147
Tábor Kouty. Nepomohla mu ani Husa na provázku	150

Ženský živel v pověstech i v realitě	152
Běla a její zotavovací činorodost.....	152
Eliška a její neustálé bloudění	153
Kateřina a její ženská síť.....	154
Vyhnančiny Dorota a její Informatorium	157
Michaela a její Infinity.....	162
Helena umí odhalovat tajemství rodů.....	163
Město v parcích, parky ve městě	167
František Thomayer nakreslil Lázeňské město	170
Mlýny klapávaly po mnoho staletí... ..	171
Muzikantské múzy se rády slétávají nad městem	174
Hanuš Wihan a České kvarteto	175
František Ondříček, král houslí	194
Karel Weis, autor rozhlasové znělky.....	197
Na věčnou paměť spojky Josefa Weise	200
Brandýské kvarteto a Jaroslav Dostál	201
M-klub, generace výborných muzikantů	204
Underground v Brandýse	205
Hedvika a Dominika. Soutěživé virtuosky	213
Výtvarníci, architekti, fotografové	215
Josef Drahoš. Postavil ústav a radnici	215
Edvard Rechiegel, hyperaktivní majitel lázní	215
Jaroslav Jiříčka. Zasloužil se o tvář města	216
Julius Mařák. Nikdo nenamaloval hrad líp	217
Karel Liebscher. Kudy chodil, tudy kreslil.....	218
Hugo Boettinger. Malíř a kreslíř hudebníků	219
Vilém Hess evokuje aerovky	220
Zámek byl oázou výtvarníků	220
Jaroslav Malátek. Sprinter i autor plastických obrazů.....	223
Josef Coufal. Harmonii přírody přenáší na plátna	224
Jaroslav Sála. Pilíř BAF	225
Jiří Dryml. Hynek Schuster. Dřevo se jim stalo osudem	225
Michal Těhel. Jeho fantazie nezná hranic	225
David Růžička. V bludišti nezabloudí.....	226
Ludmila Pacalajová. Imaginaci vtělila do bytůstek	227
Výtvarníci za mříží, v předsálí, či úplně jinde	227
Brandýs a literáti	229
Jan Augusta. Odbojář proti Habsburkům	229
Jan Blahoslav. Autor slavné mluvnice inspiroval Orlíka.....	230
Karel starší ze Žerotína. Jedinečný korespondent	230

Jan Amos Komenský. Odmítá „svět jakoby“	231
Jan Řezníček. Buditel evangeliků	234
Bedřich B. Bašus. Beletrizoval historii. I brandýskou	234
Luděk Rejchrt. Muž mnoha talentů	234
Jakub S. Trojan. V Brandýse nastalo jeho probuzení	235
Augustin Paukert. Věděl, že se současníkům nezachová	236
Alois Vojtěch Šembera. V Brandýse se zhrzil	236
František Břetislav Kadlčík. Patriot par excellence	237
Tomáš Garrigue Masaryk. Tajemný host Brandýsa	238
Julius Zeyer. Host lazebníka Salaby	240
Alois Jirásek a F. A. Šubert. Poetové šumné řeky	241
Vratislav Donat. Kronikář takříkajíc barvitý	242
Vladimír Porš. Nejvíc navázal na Kadlčíka	244
Jan Blahoslav Čapek. Autor Údolí Komenského	245
František Musil. Respektovaný průzkumník starších dějin	246
Josef Čepěk. Dějepisec stavení	246
Zdeněk Holubář. Pedagogický psycholog	248
Jaroslav Truhlička. Respektovaný učitel. A málem zákonodárce	249
Božena Jendeková. Přiblížila všední život předků	251
Jan Votava a Jana Martínková. Nastínili život města	251
Noemi Rejchrtová. Historička i znalkyně Brandýsa	251
Karel Weis. Rozmarný autor arabesek z Loukotína	252
Jaroslav Vojta. Brandýská benefice vstoupila do dějin	253
Řadováci. Kainar, Blatný a spol.	255
Jiřina Zemanová. Básnička undergroundu	255
Z veršů o Brandýse nad Orlicí	258
Zábavy. Od bugatek po strajky	266
Mládeži a vlasti. Od časů rákosek	269
Skauti – společenství pozitivních lidí	270
Fenomenální skok Jaroslava Fikejze	271
„Pepoši, zamžourej,“ volali na Josefa Abrháma	289
Neporozumí, kdo nepožil – Libuše Bašusová	292
Jiří Mráz připomíná mrazivou dobu	296
Když listopad hrál a svítil	300
Jak jsme slavili 28. říjen 1918	304
Podivný muž Karel starší ze Žerotína	307
Vztah Brandýských ke Karlu staršímu	307
Měl smůlu – měl ideály	309
V době kolem Bílé hory	312

Oáza v poušti zmaru	315
Závěr Žerotínova života	316
Úkolem není vysлідit všechny šelmy	319
Jaký bude Brandýs za 50 let?	323
Technokratická varianta.....	323
Historizující varianta.....	323
Labyrintová varianta.....	324
Rudá varianta	324
Stabilizační varianta.....	324
Závěrečná poznámka.....	326
Brandýský datář	327
Majitelé panství, resp. hradu a zámků:	330
Privilegia:.....	331
Brandýští kati:.....	332
Faráři římskokatolické farnosti:	332
Faráři a další administrátoři sboru Českobratrské církve evangelické:.....	332
Předsedové MěNV a starostové od roku 1945:	333
Počet obyvatel Brandýsa nad Orlicí:.....	333
Seznam kulturních památek v Brandýse nad Orlicí.....	334
Prameny a literatura.....	335
Internetové zdroje	343